

לזכר דוד שורץ הי"ד אשר נפל במלחמת חרבות הברזל

בע"ה

הסיפור המוזר על איש הא-להים והנביא מבית אל (מל"א י"ג)

1. מלכים א פרק יג:

(א) והנה איש אלהים בא מיהודה בדבר ה' אל בית אל וירבעם עמד על המזבח להקטיר: (ב) ויקרא על המזבח בדבר ה' ויאמר מזבח מזבח מה אמר ה' הנה בן נולד לבית דוד ואשיהו שמו וזבח עליך את כהני הבמות המקטרים עליך ועצמות אדם ישפרו עליך: (ג) ונתן ביום ההוא מופת לאמר זה המופת אשר דבר ה' הנה המזבח נקרע ונשפך הדשן אשר עליו: (ד) ויהי כשמע המלך את דבר איש האלהים אשר קרא על המזבח בבית אל וישלח ירבעם את ידו מעל המזבח לאמר תפשהו ותיבש ידו אשר שלח עליו ולא לכל להשיבה אליו: (ה) והמזבח נקרע וישפך הדשן מן המזבח כמופנת אשר נתן איש האלהים בדבר ה': (ו) ויען המלך ויאמר אל איש האלהים חל נא את פני ה' אליהך והתפלל בעדי ותשב ידי אלי ויחל איש האלהים את פני ה' ותשב יד המלך אליו ותהי כבראשנה: (ז) וידבר המלך אל איש האלהים באה אתי הביתה וסעדה ואתנה לה מתת: (ח) ויאמר איש האלהים אל המלך אם תתן לי את חצי ביתך לא אבא עמך ולא אכל לחם ולא אשתה מים במקום הזה: (ט) כי כן צוה אתי בדבר ה' לאמר לא תאכל לחם ולא תשתה מים ולא תשוב בדרך אשר הלכת: (י) וילך בדרך אחר ולא שב בדרך אשר בא בה אל בית אל: פ

(יא) ונביא אחד זקן ישב בבית אל ויבוא בנו ויספר לו את כל המעשה אשר עשה איש האלהים היום בבית אל את הדברים אשר דבר אל המלך ויספרו לאביהם: (יב) וידבר אלהם אביהם אי זה הדרך הלך ויראו בניו את הדרך אשר הלך איש האלהים אשר בא מיהודה: (יג) ויאמר אל בניו חבשו לי החמור ויחבשו לו החמור וירכב עליו: (יד) וילך אחרי איש האלהים וימצאהו ישב תחת האלה ויאמר אליו האתה איש האלהים אשר באת מיהודה ויאמר אני: (טו) ויאמר אליו לך אתי הביתה ואכל לחם: (טז) ויאמר לא אוכל לשוב אתך ולבוא אתך ולא אכל לחם ולא אשתה אתך מים במקום הזה: (יז) כי דבר אלי בדבר ה' לא תאכל לחם ולא תשתה שם מים לא תשוב ללכת בדרך אשר הלכת בה: (יח) ויאמר לו גם אני נביא כמוך ומלאך דבר אלי בדבר ה' לאמר השבהו אתך אל ביתך ויאכל לחם וישת מים כחש לו: (יט) וישב אתו ויאכל לחם בביתו וישת מים: (כ) ויהי הם יושבים אל השלחן פ ויהי דבר ה' אל הנביא אשר השיבו: (כא) ויקרא אל איש האלהים אשר בא מיהודה לאמר מה אמר ה' יען כי מרית פי ה' ולא שמרת את המצוה אשר צוה ה' אליה: (כב) ותשב ותאכל לחם ותשת מים במקום אשר דבר אליך אל תאכל לחם ואל תשת מים לא תבוא ונבלתך אל קבר אבתיך:

(כג) ויהי אחרי אכלו לחם ואחרי שתותו ויחבש לו החמור לנביא אשר השיבו: (כד) וילך וימצאהו אריה בדרך וימיתו ויהי נבלתו משלכת בדרך והחמור עמד אצלה והאריה עמד אצל הנבלה: (כה) והנה אנשים עברים ויראו את הנבלה משלכת בדרך ואת האריה עמד אצל הנבלה ויבאו וידברו בעיר אשר הנביא הזקן ישב בה: (כו) וישמע הנביא אשר השיבו מן הדרך ויאמר איש האלהים הוא אשר מרה את פי ה' ויתנהו ה' לאריה וישברהו וימתו בדבר ה' אשר דבר לו: (כז) וידבר אל בניו לאמר חבשו לי את החמור ויחבשו: (כח) וילך וימצא את נבלתו משלכת בדרך וחמור והאריה עמדים אצל הנבלה לא אכל האריה את הנבלה ולא שבר את החמור: (כט) וישא הנביא את נבלת איש האלהים וינחהו אל החמור וישיבהו ויבא אל עיר הנביא הזקן לספד ולקברו: (ל) וינח את נבלתו בקברו ויספדו עליו הוי אחי: (לא) ויהי אחרי קברו אתו ויאמר אל בניו לאמר במותי וקברתם אתי בקבר אשר איש האלהים קבור בו אצל עצמותי הניחו את עצמותי: (לב) כי היה יהיה הדבר אשר קרא בדבר ה' על המזבח אשר בבית אל ועל כל בתי הבמות אשר בערי שמרון: פ

(לג) אחר הדבר הזה לא שב ירבעם מדרך הרעה וישב ויעש מקצות העם כהני במות החפץ ומלא את ידו ויהי כהני במות: (לד) ויהי בדבר הזה לחטאת בית ירבעם ולהכחיד ולהשמיד מעל פני האדמה: פ

2. ירמיהו פרק טז:

(א) ויהי דבר ה' אלי לאמר: (ב) לא תקח לך אשה ולא יהיו לך בנים ובנות במקום הזה: (ג) כי כה אמר ה' על הבנים ועל הבנות היולדים במקום הזה ועל אמותם היולדות אותם ועל אבותם המולדים אותם בארץ הזאת: (ד) ממותי תחלאים ומתו לא יספדו ולא יקברו לדמן על פני האדמה יהיו ובחרב וברעב יכלו והיתה נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ... (ח) ובית משתה לא תבוא לשבת אותם לאכל ולשתות: ס (ט) כי כה אמר ה' צבאות אלהי ישראל הנני משבית מן המקום הזה לעיניכם ובימיכם קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה:

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ד

3. דברים פרק כח, סח:

(סח) והשיבך ה' מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך לא תסיף עוד לראתה...

4. ישעיהו פרק לז, לג-לה:

(לג) לכן כה אמר ה' אל מלך אשור לא יבוא אל העיר הזאת ולא יורה שם חץ ולא יקדמנה מגן ולא יספף עליה סללה: (לד) בדרך אשר בא בה ישוב ואל העיר הזאת לא יבוא נאם ה': (לה) וגנתי על העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי:

5. ירמיהו פרק כז:

(א) בראשית ממלכת יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה היה הדבר הזה אל ירמיה מאת ה' לאמר: (ב) כה אמר ה' אלי עשה לך מוסרות ומטות ונתתם על צווארך... (יב) ואל צדקיה מלך יהודה דברתי ככל הדברים האלה לאמר הביאו את צוואריכם בעל מלך בבל ועבדו אתו ועמו וחיו: (יג) למה תמותו אתה ועמך בחרב ברעב ובדבר כאשר דבר ה' אל הגוי אשר לא יעבד את מלך בבל: (יד) ואל תשמעו אל דברי הנבאים האמרים אליכם לאמר לא תעבדו את מלך בבל כי שקר הם נבאים לכם:

6. ירמיהו פרק כח, י-טו:

(י) ויבא חנניה הנביא את המוטה מעל צוואר ירמיה הנביא וישברהו: (יא) ויאמר חנניה לעיני כל העם לאמר כה אמר ה' ככה אשבר את על נבכדנאצר מלך בבל בעוד שנתים ימים מעל צוואר כל הגוים וילך ירמיה הנביא לדרכו: פ (יב) ויהי דבר ה' אל ירמיה אחרי שבור חנניה הנביא את המוטה מעל צוואר ירמיה הנביא לאמר: (יג) הלוך ואמר את חנניה לאמר כה אמר ה' מוטת עץ שברת ועשית תחתיהן מטות ברזל: (יד) כי כה אמר ה' צבאות אלהי ישראל על ברזל נתתי על צוואר כל הגוים האלה לעבד את נבכדנאצר מלך בבל ועבדהו וגם את חית השדה נתתי לו:

7. מלכים ב פרק כג, טו-כא:

(טו) וגם את המזבח אשר בבית אל הבמה אשר עשה ירבעם בן נבט אשר החטיא את ישראל גם את המזבח ההוא ואת הבמה נתץ וישרף את הבמה הדק לעפר ושרף אשורה: (טז) ויפן יאשיהו וירא את הקברים אשר שם בהר וישלח ויקח את העצמות מן הקברים וישרף על המזבח ויטמאהו כדבר ה' אשר קרא איש האלהים אשר קרא את הדברים האלה: (יז) ויאמר מה הציון הלז אשר אני ראה ויאמרו אליו אנשי העיר הקבר איש האלהים אשר בא מיהודה ויקרא את הדברים האלה אשר עשית על המזבח בית אל: (יח) ויאמר הניחו לו איש אל ינע עצמותיו וימלטו עצמותיו את עצמות הנביא אשר בא משמרון: (יט) וגם את כל בתי הבמות אשר בערי שמרון אשר עשו מלכי ישראל להקעים הסיר יאשיהו ויעש להם ככל המעשים אשר עשה בבית אל: (כ) ויזבח את כל כהני הבמות אשר שם על המזבחות וישרף את עצמות אדם עליהם וישב ירושלים:

8. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קב עמוד א:

'אחר הדבר הזה לא שב ירבעם מדרכו הרעה', מאי אחר? אמר רבי אבא: אחר שתפשו הקדוש ברוך הוא לירבעם בבגדו, ואמר לו: חזור בך, ואני ואתה ובן ישי נטייל בגן עדן, אמר לו, מי בראש? - בן ישי בראש - אי הכי לא בעינא.

9. מלכים א פרק יד, א-ז:

(א) בעת ההיא חלה אביה בן ירבעם: (ב) ויאמר ירבעם לאשתו קומי נא והשתנתי ולא ידעו כי אתי את אשת ירבעם והלכת שלה הנה שם אחיה הנביא הוא דבר עלי למלך על העם הזה: (ג) ולקחת בידך עשרה לחם ונקדים ובקבק דבש ובאת אליו הוא יגיד לך מה יהיה לנער: (ד) ותעש כן אשת ירבעם ותקם ותלך שלה ותבא בית אחיה ואחיהו לא יכל לראות כי קמו עיניו משיבו: ס (ה) וה' אמר אל אחיהו הנה אשת ירבעם באה לדרש דבר מעמך אל בנה כי חלה הוא כזה וכזה תדבר אליה ויהי כבאה והיא מתנברה: (ו) ויהי כשמע אחיהו את קול רגליה באה בפתח ויאמר באי אשת ירבעם למה זה את מתנברה ואנכי שלוח אליך קשה:

שאלות, הערות והארות יתקבלו בברכה: amnonbazak@gmail.com